

KRETSAKTUELLT

Vinter - vår 2018

Midsommar på SSVs klubbholme Kalmar

Foto Martin Lesén

Svenska Kryssarklubben
Blekingekretsen

Välkomna till Blekingekretsen

Johanna och Markus Brånemo	KRISTIANSTAD
Nils Göransson	RÖDEBY
Ann-Sofi Carlsson	NÄTTRABY
Elin Johansson	SÄVE
Magdalena, Torbjörn, Hanna och Emmeli Hansson	ÄLVSJÖ
Susanne och Anders Blohmé	KARLSHAMN
Tommy Johansson	KARLSKRONA

Saknar Du Ditt namn? Känn Dig välkommen ändå, ring någon i styrelsen så att Du kommer med nästa gång! Telefonnummer hittar Du på näst sista sidan i detta nummer. Vi hoppas Du skall trivas med våra aktiviteter och ser fram emot att träffas. Hör gärna av Dig med tips och idéer, kritik och andra synpunkter. SXX Blekingekretsen är till för Dig!

Kretsaktuellt ges ut av Blekingekretsen av Svenska Kryssarklubben och kommer ut med 3 nummer/år.

Vi är ca 800 medlemmar varav många är bosatta utanför länet och några även utanför landets gränser.

Vi har inget kontor men Du är alltid välkommen att ringa till någon i styrelsen. Adresslista hittar Du på näst sista sidan i denna tidning.

E-post   blekingekretsen@sxx.se

Hemsida   www.sxx.se

Postgiro   59 58 22 - 8

Innehåll

Nya medlemmar	2
Lasses ruta	3
Spindlar i båten	4
Program våren	5
Hänt sen sist	7
Skeppsbiblioteket	8
Cykelleder Bornholm	9
Motorbåt	14
Båtteknik	15
Hamn o Farled	20
Utklippan	21
Årsmötet	22
Eskader	25
Lösning korsord	26
Korsord	28
Byssan	30
Funktionärer	31

Lasses ruta

Kära Kryssarklubbare!

Ännu ett år ligger bakom oss, med växlande väder och dito seglingsupplevelser. Avslutningen skedde med stadgeenligt årsmöte, som vanligt utan dramatik. Vi tackar avgående kassören Birgitta Bergström och suppleanten Håkan Bergström för deras arbete under åren. Samtidigt välkomnar vi nye styrelsemedlemmen Åke Bohlin, som har åtagit sig sekreterarjobbet, och nye suppleanten PW Anderson. Bra med lite nya ögon och idéer i styrelsen.

Tyvärr lyckades vi inte välja en tredje medlem i valberedningen, i brist på hugade kandidater. Vi vill gärna få förslag till någon person som du tror är lämplig för detta uppdraget. Eftersom vi redan har personer från Karlskrona och Ronneby i valberedningen så ser vi gärna förslag till någon från västra länsdelen.

Något som jag tycker är värt att uppmärksammas är Hamn- och Farledsgruppens arbete som i år resulterat i utläggning av 3 bojar, varav 2 nya och 1 utbytt. En annan rolig sak är att vi bildat en Båtteknisk kommitté, med uppgift att utreda och rapportera tekniska frågor som vi tror är intressanta för medlemmarna. Förslag till sådana ämnen mottas mycket gärna. Gruppens arbete har resulterat i flera tekniska artiklar i detta nummer av Kretsaktuellt och därtill en temakväll om båtteknik i vår.

Ett tack till Jaan Karsna är också på sin plats. Han svarar för flera bidrag i detta numret, både tekniska artiklar och reseberättelser. Vi ser gärna att medlemmar skickar in egna alster, både foton och artiklar om tekniska eller andra ämnen.

Hoppas vi ses på någon av våra kvällsträffar i vår. Skriv gärna till oss i styrelsen och tala om vad du tycker om verksamheten, både positivt och negativt. Dialog är bra.

Lars Möller
Ordförande

Spindlar i båten?

Det är alltid trevligt att komma ner till båten, utom en sak, spindelnät.

Alla har väl fått ett fuktigt sådant i ansiktet. Oftast är dom fulla med små insekter som fastnar i håret, i kläderna och så. En del har spindelfobi. Även om man inte har det själv så är det inte så kul att få ner en gäst med denna fobi och det första som händer...ja ni vet.

Vi har provat olika medel för att få bort spindlarna med blandat resultat. Insektsgifter typ Radar fungerar för stunden men nästa dag är det fullt med spindlar igen. Vi har även provat "Spider away". En spray som säljs av skeppshandeln. Den fungerade vid första användningen men efter ca en vecka hade spindlarna vant sig och effekten uteblev.

I alla fall så gick snacket vid bryggan och en klok båtkille föreslog att vi skulle prova Myrr spray. Den innehåller tydligen ett medel som spindlarna ska hata, syntetiskt bekämpningsmedel Deltametrin. Sagt och gjort, jag köpte en sådan och duttade lite här och var där jag visste att vi hade spindlar. De mönstrade av omedelbums och föredrog att bli fiskmat. Det är nu mer än sex veckor sedan jag gjorde detta och än så länge har jag bara hittat någon enstaka spindel på mantåget. Succé....

Jag vet inte om dom vänjer sig men än så länge verkar resultatet utmärkt. Båtgrannarna som har provat är av samma övertygelse. De som inte har provat verkar ha tagit över våra spindlar...

Hälsningar
Martin Lesén
Borgholm

Program vinter - vår 2018

I norska vatten

Onsdagen den 31 januari kl 19 i KSS klubbhus på Dragsö, Karlskrona.

Jaan Karsna berättar och visar bilder från sin segling i de norska fjordarna Lysefjorden, Nærøyfjorden och Geirangerfjorden. Även färden dit och hem via Bohuslän, norska Sörlandet, Stavanger, Bergen och Ålesund.

Geirangerfjorden, som är den nordligaste av de tre, ligger på 62 grader nordlig bredd och är tillsammans med Nærøyfjorden ett av UNESCOs världsarvsområden och kallas då Vestnorsk fjordlandskap.

SXK och KSS medlemmar hälsas välkomna!

Lars Möller

En kväll om båtteknik

Onsdagen den 14 mars kl 18.30 har vi en kvällsträff med tema båtteknik. **Platsen är Sörbycentret i Ronneby på Västra Industrigatan 5.**

Vi har tre ämnen som vi kommer att prata om.

1. Förkoppling av propellrar med praktisk demonstration. Läs mer om detta i artikeln på sidan 15.

2. Kontroll av uppblåsbara flytvästar.

Vi gjorde detta även i januari 2017, men alla hade kanske inte möjlighet att delta den gången, så vi kör ett varv till. Endast Baltic västar kan åtgärdas med montering av säkring, övriga kan kontrolleras.

Vi berättar om vad du själv kan (= bör) göra och utför kontroll på de västar som föranmälts. Om du vill utnyttja detta så ange i din anmälan vilken eller vilka västar du vill få kollat, och hur många. Kontrollen är kostnadsfri, men eventuellt material (patroner, bobiner) får du betala.

3. Diskussion om räddningsstegar.

Vet du skillnaden på en räddningsstege och en badstege?

Det finns också möjlighet att ta upp frågor som ni tycker att Båttekniska kommittén borde titta närmare på.

Föranmälan till
lars.moller@telia.com eller
0706-790188 senast 13/3.

Välkomna!

Teknikkväll med Harken
Onsdagen 11 april kl 18.30
får vi besök från Harken Sweden.
Plats: Folkets Hus, Karlshamn
(kaféet).

Harken är ett välkänt märke för vinschar, beslag och däcksutrustning som ofta används på båtar i Americas Cup, Volvo Ocean Race och liknande. Naturligtvis lika ofta på våra egna båtar av ”normalstorlek”.

Man kommer att berätta om bl.a.

- Service och underhåll av beslag och vinschar
- Produkter inom rigg (Furling, storsegellösningar och utväxlingar)
- Block, vinschar och däckbeslag

Vi bjuder på kaffe. Föranmälan till lars.moller@telia.com eller 0706-790188 senast 15 oktober.

Välkomna
Lars Möller

Hänt se´n sist

Blekingekretsens årsmöte 2017

Kretsens årsmöte ägde rum söndagen den 29 oktober i KSS lokaler på Dragsö i Karlskrona.

Mötet leddes av kretsordföranden, Lars Möller. Mycket av en dagordning för ett årsmöte handlar om formalia. Den viktigaste punkten är vanligtvis verksamhetsberättelsen. Man kan konstatera att det, som vanligt, hänt en hel del i vår krets. Att välja vilket som är viktigast är inte lätt, men jag är nog beredd att sätta en slant på det utökade antalet bojar i vår fina skärgård.

Mötesförhandlingarna inramades av violinmusik framförd av Clara Andreasson, Växjö. Till vardags spelar hon i Kulturskolans kammarorkester i Växjö och hennes framförande gav en trevlig inramning till årsmötets program.

Årsmötet hade lockat ovanligt många deltagare, inte mindre än 56 stycken,

och kanske var det det utlovade föredraget av Christina Möller om hennes erfarenheter från deltagandet i Atlantic Rally for Cruisers som lockade.

Christina berättade med stor inlevelse om sitt deltagande i en helt kvinnlig besättning. Racet går årligen mellan Kanarieöarna och Karibien. Starten går i Las Palmas och målgång sker i Saint Lucia omkring fyra veckor senare och då har en sträcka på omkring 2700 distansminuter avverkats. Christina berättade om förbere-

delserna, provianteringen och själva seglingen och om vad som händer i en grupp under fyra veckor under ibland ganska tuffa villkor. Särskilt spännande var det när man stod inför ett beslut om att eventuellt avbryta deltagandet i racet på grund av en båtskada.

Mötet avrundades med förtäring i form av god smörgåstårter och öl eller vatten åtföljt av kaffe och kaka.

Lars Bengtsson

SKEPPSBIBLIOTEKET

Sommarens segling då vi besökte bl a Marstal, inspirerade mig att läsa om "Vi de drunknade", den är bra! Har Du inte läst den: Gör det! eller läs om... Håkan Nesser har skrivit en sammanfattning... Boken har tidigare varit med i Kretsaktuellt som ett inlägg i litteraturtävlingen.

Ingela

"Artonhundra-nittio-talet var Marstals blomstringsperiod. Vår flotta växte ända tills den bara överträffades av Köpenhamns. Trehundra-fyrtio-sex skepp! Det var högkonjunktur och investeringsfeber. Alla skulle ha en del i ett skepp, till och med skeppspojken och tjänsteflickan."

Om havets lockelse och om befolkningen i den lilla danska staden med den stora flottan har journalisten och författaren Carsten Jensen skrivit en makalös krönika, som sträcker sig över hundra år och tre, fyra generationer. Det är en verklig kollektivroman, berättad av stadens befolkning, ett allvetande och kraftfullt "vi". Ungar i träskor springer på kullerstensgatorna och när de gått ut skolan går de till sjöss fast de vet att det som väntar dem är prygel och drunkningsdöd. Laurids, som överlever när hans fartyg sprängs i luften under dansk-tyska krigets första sjöslag 1848, försvinner ut och kommer aldrig hem igen. Hans son Albert, romanens centralgestalt, går i land efter att ha stått öga mot öga med döden, ondskan och en far som förnekar honom. En påse pärlor har han gjort

sig av med, men ett skrumphuvud har han med sig hem. Han ser alla som dör på havet under första världskriget, är nära att gå under av tungsinne, men på ålderns höst möter han kärleken.

Knud Erik som fostrats av Albert går till sjöss mot sin mors vilja och ställs under andra världskriget inför omöjliga val. Och mellan havet och staden ligger piren som en vilande kraft, i stånd att stilla storm och ge skeppen lä - ett bevis för enigheten som gjorde den möjlig.

"Det är längesedan jag läste en roman av den här kalibern och med den här angelägenhetsgraden. Carsten Jensens bok förtjänar många, många läsare. För djupast sett handlar det om själva livsvillkoren - allas våra livsvillkor - och vad det egentligen kostar att behålla sitt mänskliga ansikte. Det är fråga om stor existentiell berättarkonst, varken mer eller mindre. Varmt, varmt anbefaller jag alla kloka läsare att ta sig an Vi, de drunknade!"

Håkan Nesser
november 2007

Arnager - Rønne

Cykelleder på Bornholm ***(Vandringsleder i nästa nummer av Kretsaktuellt)***

Text och Foto Jaan Karsna

Under flera somrar har jag cyklat och vandrat på Bornholm. Jag brukar förtöja båten i Hasle, 10 km norr om Rønne, av två skäl. Då jag vanligtvis seglar ensam så föredrar jag en hamn som är enkel att angöra och med någorlunda manöverutrymme.

Det andra skälet är att när jag är i hamn vill jag gärna utforska ön, hellre än att ständigt behöva hålla uppsikt på båten. Detta kan ofta bli fallet om man förtöjer i de trängre och fullpackade hamnarna som t.ex. Allinge

eller Gudhjem. Kartor med cykel och vandringsleder kan fås kostnadsfritt på turistbyråerna. Speciellt för vandringslederna runt ön behöver man verkligen en karta, då de ibland saknar utmärkning. Stigar kan även plötsligt försvinna helt, för att åter dyka upp igen längre fram. Jag uppskattar dock att enbart cirka 10 % av dessa stigar (som ursprungligen var sjöräddningsstigar) längs kusten har försvunnit helt och resterande sträckor är intakta.

Att cykla på Bornholm

Jag använde min hopfällbara cykel dagligen för att utforska detta fantastiska landskap. Genom att fälla ihop cykeln kan man ta den med på bussen till en lämplig startpunkt. Man stuarar in cykeln i det yttre bagageutrymmet längst bak i bussen, men om det är fullt kan man ta den med inne i bussen. Dock finns det risk att detta utrymme är upptaget av barnvagnar eller rullatorer. Ännu har jag aldrig behövt betala något extra för cykeln, även om jag några gånger har haft dispyter med chaufförer huruvida det är en cykel (som kostar extra) eller om den ska betraktas som bagage. Genom att stoppa ner cykeln i en cykelbag kan man undvika dessa diskussioner. En av fördelarna med en hopfällbar cykel är att man alltid får plats på bussen och slipper vänta på nästa buss.

Busstrafiken på Bornholm är utmärkt. De flesta bussar går med högst en timmes mellanrum. Detta gäller dock inte några avgångar på linje sju och åtta på sträckan mellan Hammershus slottsruin och Hasle via byn Vang. Cykelbanorna är också mycket bra. Normalt är de helt skilda från biltrafik, fast de ibland löper bara några meter intill huvudvägen. Vissa cykelleder går längs små landsvägar, medan andra är reserverade för gång- och cykeltrafikanter. Enligt

min erfarenhet löper c:a 50 % av cykelbanorna intill större vägar. Varje cykelled är numrerad och skyltad, och de är antingen asfalterade eller har grusunderlag. Det innebär att man kan använda vanliga cyklar, man behöver inte ha mountainbikes. Racercyklar med hårdpumpade däck rekommenderas dock inte. Här följer mina personliga omdömen av de olika lederna.

Led nr 10, följer kustlinjen runt hela ön, 106 km lång. Denna led väljs av de flesta cyklister. Man kan betala för ett cykelpaket, i vilket ingår cyklar och övernattningar. Mot tilläggskostnad kan man t o m få sitt tunga bagage transporterat mellan övernattningarna. Jag kan dock inte riktigt förstå varför denna led är så populär. Troligen har det att göra med att folk vill kunna säga att de cyklat runt hela ön. De flesta partier av leden går på cykelbanor intill större huvudvägar, och ibland t o m på dessa. Det bästa avsnittet är den del som går mellan Hasle och Allinge, vilken kan rekommenderas. Den börjar på en mycket trevlig, liten väg längs stranden, med många fina gamla hus. Därefter kommer en rejäl uppförsbacke till toppen på den 50 m höga platå som finns på öns norra del. Inte lätt om man har tung packning! Sedan följer ett trevligt avsnitt

Hasle - Vang

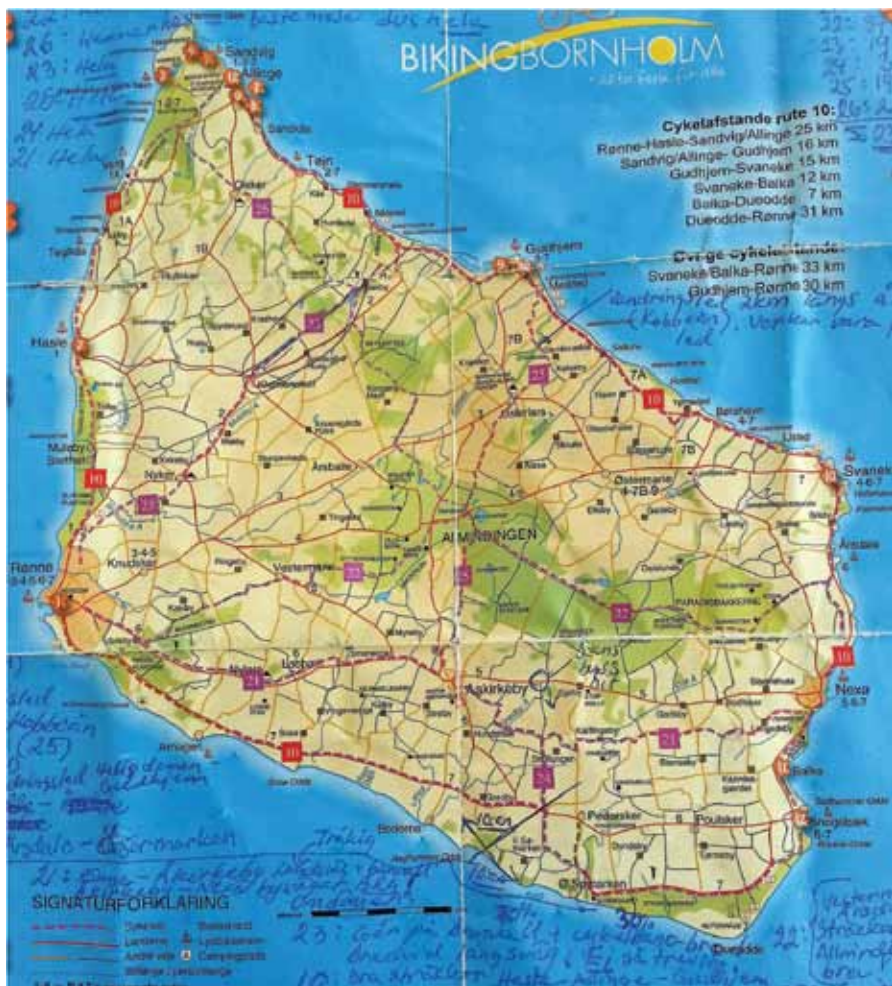
förbi Jons Kapell och en liten sjö med rosa näckrosor. Man kan avrunda turen med att äta en bit rökt fisk, eller varför inte prova en fiskbuffé på ett av de kombinerade rökerierna/restaurangerna i Allinge.

Om man vill fortsätta ytterligare ett avsnitt av denna led, så välj delen mellan Hasle och Rönne. Denna erbjuder trevlig cykling på separata cykelvägar genom skogarna norr om Rönne, med en likaledes trevlig fortsättning längs med en liten mindre bilväg. Glöm inte att besöka Grönbechs Gård i Hasle, där du kan finna olika slags konst i ett gammalt, fint renoverat magasin. Istället för att cykla hela leden nr 10, rekommenderar jag att du prövar de andra lederna som korsar ön i olika riktningar.

Nr 21, Rönne - Aakirkeby - Nexö, 30 km. Avsnittet mellan Rönne till

Aakirkeby sträcker sig på separata cykelbanor längs med huvudvägar, vilket blir en ganska trist cykling. Men det finns också trevligare sträckor längs nedlagda järnvägsspår, som numera är omgjorda och får användas enbart av cyklister och vandrare. Delen mellan Aakirkeby och Nexö går på småvägar förbi flera bondgårdar och är trevlig att cykla på. Nexö är den näst största staden och ger samma moderna intryck som vissa delar av Rönne. Det finns dock inga äldre byggnader i Nexö (vilket det finns i Rönne), eftersom staden var utsatt för kraftiga bombanfall under andra världskriget.

Nr 22, Rönne - Almindingen - Årsdale, 37 km. Avsnittet mellan Vestermarie och Årsdale är verkligen trevligt. Ta en paus vid "Rytterknaegten" och beundra utsikten över ön från tornet, vilket är beläget vid

Bornholms högsta punkt. Fortsätt till "Paradisbakkerne" där du får en fin utsikt över en liten sjö insprängd bland kullarna. När du kommer fram till Årsdale, rekommenderar jag att du fortsätter till Svaneke istället för till Nexö. Svaneke är den bästa platsen på ön om du gillar att shoppa. Massor av små mysiga butiker som bland annat säljer hantverk.

Nr 23, Rönne - Helligdommen, 19 km. Denna rutt löper antingen på cykelbanor längs med huvudvägar eller på nedlagda järnvägsspår. Kanske inte den trevligaste leden, men konstmuseét i Helligdommen är sevärt. Redan byggnaden i sig är värt ett besök och i den finns konst med anknnytning till Bornholm. Antingen har konstnären någon anknnytning

till ön eller så är motivet från ön. Det finns också några rum reserverade för vandringsutställningar.

Nr 24, förbinder nr 10 med nr 21 och är mycket kort (3 km).

Nr 25, Aakirkeby - Gudhjem, 19 km. En blandad cykelled med allt från små åkervägar till rena cykelvägar genom skogar eller öppna jordbrukslandskap. Missa inte ett besök på Österlars rundkyrka och strax intill finner du också ett utomhusmuseum med temat medeltiden och flera aktiviteter för barn. Verkligt trevlig cykling, som kan avslutas med ett besök vid någon av Gudhjems många charmiga restauranger. Jag förstår varför staden har fått namnet "Guds hem".

Nr 26, nära Hammershus - Almindingen (Bastamose), 22 km.

Det är inga problem att ta sig till startpunkten, vare sig du väljer att starta i närheten av Hammershus slottsruin eller Bastamose. Säg bara till busschauffören vart du vill åka, så stannar denne bussen strax intill. Denna led liksom den ovannämnda leden nr 25, erbjuder mycket trevlig cykling. Jag tycker dock att denna leden är lite bättre. Antagligen därför att man passerar ett hus som tillhör en konstnär (har försökt hitta dennes namn), som har gjort ett stort antal stensulpturer. Helt plötsligt mitt i skogen kommer man fram till huset med en mängd skulpturer utplacerade på gräsmattan intill huset. Man kan också se fler skulpturer av samma konstnär på Gudhjems museum och här finns även målningar.

Jaan Karsna

I nästa nummer av Kretsaktuellt fortsätter vi med vandringsleder på Bornholm

Har du bytt epostadress?

Kom ihåg att meddela SXX om du byter epostadress. Annars går du miste om våra påminnelser om kommande arrangemang. Eftersom många angett sin epostadress till arbetet så blir det lätt bortglömt att ändra denna när man byter jobb eller slutar. Ändra själv i medlemsregistret eller skicka din nya adress till:

lars.moller@telia.com.

Tack!

Motorbåt

Kryssarklubben är den förening som har flest anslutna motorbåtar i Sverige, men vad jag kan minnas har vi aldrig haft något reportage om färder med motorbåt i Kretsaktuellt.

Det är något vi i kretsen vill ändra och vill att Du hjälper oss, vi har ju alla intresse av skärgård och natur och har det mesta gemensamt. Skriv en artikel om Dina färder med båten, gärna också om motorbåtens fördelar och varför Du valde just den båten? Det behöver inte vara långt men gärna med bilder.

I detta nummer har vi börjat med att ha motorbåtsbild bild på första sidan och nedan en bild för tveksamma

Ingela

För dom som inte bestämt sig, en segelbåt med flybridge och biminotak kanske kan va nåt?

Foto Martin Lesén

Båtteknik

Förkoppling av propellrar

Påväxt av havstulpaner på propellern är ett problem som medför ökad bränsleförbrukning och därmed önskad miljöpåverkan.

Ett sätt att minska eller eliminera detta är att förkoppra propellern. Den traditionella metoden för detta är att demontera propellern och skicka den till en specialfirma för

förkoppling i elektrolytiskt bad. Eftersom demontering av propellern kan vara ett besvärligt arbete som ibland kräver att rodet demonteras har Blekingekretsens båttekniska kommitté provat en metod att utföra elektrolytisk förkoppling utan demontering av propellern. Detta har under 2017 provats på tre båtar med delvis olika varianter av metoden.

Grundprinciper

För att utföra elektrolytisk beläggning med koppar krävs huvudsakligen tre saker:

1. Ett kopparhaltigt vätskebad. Vi använder kopparsulfat (CuSO_4) som inköpts på Leksakshuset (Karlskrona). Kopparsulfaten är blågröna kristaller som löses i ljummet vatten med ca 200 g per liter vatten, vilket ger en mättad lösning, ljusblå till färgen.
2. Ett elektriskt fält mellan en anod i kopparsulfatlösningen och en katod, i detta fall propellern. Som strömkälla kan användas ett batteri eller en 12 V strömaggregat. Metoden fungerar dock även med lägre spänningar.
3. En anod i form av en metallisk ledare som placeras i en svamp eller tvätthandske. Anoden kan vara i form av ett kopparnät eller en vanlig jordfläta till bil.

Metodik

Man har kopparsulfatlösningen i en liten plastbalja som hålles under det propellerblad man skall arbeta med. Batteriet anslutes med minus till propellern och plus till den ledare (anod) som används (nät eller jordfläta). Anoden placeras ovanpå en svamp.

Svampen doppas i vätskan och man ”tvättar” propellerbladet med svampen. Genom att baljan hålles under bladet tar man vara på spillet från svampen.

Förkopprad propeller

Resultat

Två av båtarna hade propellrar helt fria från påväxt. Den tredje hade marginell påväxt.

Vill du veta mer?

En detaljerad rapport finns publicerad på kretsens webbplats under fliken Teknik.

Fortissimon Aurora

Fota Jaan Karsna

Dålig kylning av motorn

Under årets seglats till Norrland, Finland och Estland gick motorn varm för mig några gånger. Det kom för lite kylvatten ur avgasröret i aktern, så jag misstänkte att värmväxlaren behövde rensas.

Jag har en motor (trecylindrig Nanni på 21 hkr) med värmväxlaren inbyggd i motorn. Denna växlare rensas från två håll genom att ta bort dess båda gavlar. Ena gaveln sitter vid sidan om avgaslimpan och den andra gaveln sitter på andra sidan av motorn bakom generatorn. För att komma åt att rensa ordentligt måste generatorn tas bort och i mitt fall även avgaslimpan.

Jag sökte på nätet och fick tips om att använda en handbromsvajer till en cykel eller moped för rensningen. När jag tog bort gavlarna så hade det samlats några havstulpaner i dessa, men inte så många att detta helt skulle förklara den dåliga kylningen.

Inte heller själva kanalerna i växlaren verkade vara igensatta. Jag har ett galler i plast utanpå bordgenomföringen för kylvattenintaget. Det är ett sådant galler i plast som finns att köpa i de flesta båtillbehörsaffärer. När jag undersökte

avgaslimpan, så var dock dess slangnippel för kylvattnet från värmeväxlaren nästan igensatt. Här fanns troligen huvudorsaken till den dåliga genomströmningen. I mitt fall behövde jag byta avgaslimpa, för när jag skulle lossa slangen på avgaslimpan gick slangnippeln i gjutjärn sönder. Jag var tvungen att använda en skruvmejsel för att bända loss slangen och då bröts även en del av nippeln sönder. Avgaslimpan var fjorton år gammal och nippeln var antagligen spröd. Denna sprödhet beror troligen på en kombination av korrosion, värmen från avgaserna och att gjutjärn redan i sig är sprött.

Apropå galler, blev jag i våras osäker på hur dessa ska vara orienterade. De är ju droppformade, så det är inte givet hur dessa ska monteras. Jag sökte därför på nätet och fann bl.a. en rekommendation från Volvo Penta. Denna angav att på segelbåtar och långsamtgående motorbåtar ska gallrets tjockare del vara riktat mot fören. På snabbgående motorbåtar ska gallret vara monterat tvärtom.

Jaan Karsna
Fortissimon Aurora

Montering av bordgenomföring och kulventil i komposit

I våras monterade jag en bordgenomföring och kulventil i komposit på min båt. Jag vill dela med mig av mina erfarenheter från detta utbyte av tidigare bordgenomföring.

Den nya bordgenomföringen och kulventilen i komposit var av fabrikatet Tru-Design och är tillverkade i en speciell polymerplast. Bordgenomföringen har inga invändiga nabbar i inloppet för att man ska kunna hindra genomföringen att snurra när man drar fast den med dess mutter. Därför finns det ett specialverktyg att köpa för detta ändamål. Då måste man köpa ett verktyg för varje dimension av genomföring som man tänker montera. Jag hade inget sådant verktyg, utan det gick mycket enkelt att hålla fast genomföringen med fingrarna när dess mutter drogs åt. När jag sedan monterade kulventilen på genomföringen, hindrade jag genomföringen från att snurra runt genom att hålla fast dess gängförsedda rör nedanför ventilen med en polygrip. Först virade jag dock en tygrasa runt röret, för att inte förstöra gängan med polygripen.

Jag använder numera aldrig gängtejp vid montering av genomföringar och

kulventiler. När jag tidigare använt gängtejp har jag märkt att kulventilen lätt snurrar runt lite, när man öppnar eller stänger ventilen. Läste i en artikel i en båttidning att man i stället bör använda lin, då linet sväller och därmed tätar sig själv vid kontakt med vatten. Man bör inte heller använda något extra tätningsmedel tillsammans med linet, eftersom det då finns risk att linet inte sväller och självtätar.

En annan erfarenhet som jag gjorde var att man kan behöva gå upp en dimension på genomföringen, om man vill ha samma invändiga diameter som innan. Detta beror troligen på att dessa genomföringar har en större godstjocklek än genomföringar i stål eller mässing. Åtminstone jag vill inte göra de befintliga hålen i båtskrovet ännu större. En minskning av vattengenomströmningen är ofta inte kritisk, så detta är normalt inget stort problem. Dock måste man beakta att motorns kylning kan (som i mitt fall) vara kritisk. Om jag inte är beredd att öka hålet för mitt kylvattenintag, innebär detta att tvärsnittsarean minskar med ungefär 20 % för en 3/4" genomföring i komposit (jämfört med motsvarande genomföringar i stål eller mässing). Därför kommer jag inte att byta min befintliga genomföring för kylvattnet till en i komposit. Däremot kommer jag fortsätta att byta ut övriga genomföringar på båten till dylika i komposit. Detta trots att de befintliga genomföringarna är i rostfritt stål av kvalitén AISI 316.

Jaan Karsna

Hamn & Farled

Fler SXK-bojar i Blekinge

Svenska Kryssarklubben har fått en donation av en dansk medlem som vill att pengarna skall användas för utläggning av bojar. Han hade även pekat ut lämpliga platser utmed ostkusten.

Nu blev det nej från vattenägare och andra på en hel del av dessa platser. Det gör att det finns medel över för att lägga bojar även på andra platser, även i Blekinge skärgård.

Det skulle därför vara bra med förslag på lämpliga platser.

- En plats vi talat om är Kålfjärden, norr om Almö.

Men det borde finnas fler platser

- kanske i vattnen vid Pukavik
- eller allra längst i väster utanför Sölvesborg
- och så i vattnen norr om Tärnö
t.ex. vid Ekös Nordöstra sida. Där är det djupt ganska nära land.
- ????????????????????

Vi vill gärna få förslag från medlemmarna till platser där en ny förtöjningsboja skulle vara lämplig. Minsta vattendjup bör vara 2,5 – 3 m och hyfsat skyddat läge.

Skicka ditt förslag till Peter Borenberg, epost peter@borenberg.se, gärna med sjökortsbild för tydlighets skull.

Peter Borenberg

Ordf Hamn och Farled

Foto L Möller

I väntan på plats för utläggning...

Stugvärdar till Utklippan sommaren 2018

Nu söker vi stugvärdar till Utklippan för sommaren 2018. Boka en vecka, och få en underbar upplevelse.

Vi vill att värden sköter flaggspelet, utövar viss tillsyn på naturreservatet och sprider information om Kryssarklubben och Blekinge. Sedan kan man njuta av tystnaden, ha sälsafari, titta på händelser i hamnen, fiska, titta på övriga djur och växter i naturreservatet, läsa några böcker och vila själen. Bastun i solnedgången brukar vara jätteskön.

Nytt för 2018 är att fyren är öppen för besökare. Fik, rest. är på gång

Vi bör finnas där mellan 1/6 och 31/8. En mindre administrativ avgift tar vi ut för att du ska få vara stugvärd en vecka: v 22-26: 300 kr, v 27-30: 500 kr samt v 31-35: 300 kr.

För det får man boende i vår lilla mysiga lägenhet. Du betalar ingen hamnavgift (normalt 230 kr/natt). Vi har alltid en egen plats, avgiftsfri. Platsen kan dock variera. För mer detaljerad info gå in på Blekingekretsens hemsida. Kolla under stugvärd Utklippan 2018.

Sugen?

Hör av dig till

Pär Aronzon:

zatasail@gmail.com eller 0708-114173

Årsmötet

Svenska Kryssarklubben Blekingekretsen

Protokoll fört vid årsmöte med Svenska Kryssarklubben, Blekingekretsen, söndagen den 29 oktober 2017 i KSS lokaler på Dragsö i Karlskrona. Närvarande 56 medlemmar

§ 1 Mötets öppnande

Kretsordföranden, Lars Möller, hälsade alla välkomna och förklarade kretsens årsmöte öppnat.

§ 2 Val av mötesordförande och mötessekreterare

Till mötesordförande valdes Lars Möller och till mötessekreterare Rolf Albinsson

§ 3 Fråga om mötets stadgeenliga utlysande

Mötet ansågs vara i behörig ordning utlyst.

§ 4 Val av justeringsmän

Till att jämte ordföranden justera mötesprotokollet, och att vid behov vara rösträknare, valdes Kerstin Bohlin och Per W. Anderson.

§ 5 Verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning

Verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning föredrogs av ordföranden.

§ 6 Revisionsberättelsen

Revisionsberättelsen föredrogs av Anita Peterson.

§ 7 Ansvarsfrihet för styrelsen

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

§ 8 Val enligt stadgarna § 5

Mötet valde följande funktionärer:

Ordinarie styrelseledamöter för två år :

Peter Borenberg, Pär Aronzon, Ingela Möller och Åke Bohlin.

Till styrelsesuppleanter för ett år:

Jaan Karsna och Per W. Anderson.

Till revisorer för ett år:

Anita Pettersson och Stig Ljung

Till revisorssuppleant för ett år:

Per Carlsson

§ 9 Budget och kretsavgift för verksamhetsåret 2017/2018

Styrelsens förslag till budget för 2017/2018 godkändes av årsmötet. Kretsavgiften föreslogs oförändrad till 75 kronor/år, vilket också bifölls av mötet.

§ 10 Val av valberedning

Till att ingå i valberedningen utsågs:

Jörgen Sökjer-Petersen (sammankallande) och Märten Dunér. En post är vakant.

§ 11 Mötets avslutning mm

Mötesordföranden tackade för visat intresse och avslutade årsmötet.

Vid protokollet

Rolf Albinsson

Justeras:

Lars Möller,

Kerstin Bohlin

Per W. Anderson

Svenska Kryssarklubben

Blekingekretsen

Årsredovisning för verksamhetsåret 2016-09-01 - 2017-08-31

Resultaträkning

Intäkter

Medlemsavgifter	28 920,00
Bidrag fr SXX riks	15 000,00
Mötesintäkter	300,00
Fösäljning	880,00
24-timmars	250,00
Intäktsräntor	1 182,99

Utklippan	17 400,00
Övriga intäkter	0,00

Summa 63 932,99

Utgifter

Styrelsen	-
Information	36 571,50
Mötesverksamhet	5 516,29
Inköp klubbartiklar	1 550,00
24-timmars	-
Qvinna ombord	-
Hamn o Farled	316,00
Eskader	-
Utklippan	10 081,00
Övriga utgifter	3 185,00

Summa 57 199,79

Årets resultat: 6 733,20

(Balansräkning se nästa sida)

Balansräkning

Ingående balans

Kassa	-
Plusgiro	27 482,91
Bank	139 309,14
Fordringar Riksf	7 631,00

Summa: 174 423,05

Utgående balans

Kassa	-
Plusgiro	20 664,12
Bank	160 492,13
Fordringar Riksf	-

Summa 181 156,25

Ändring av tillgångar: 6 733,20

Efterlysning

Vi saknar en person i valberedningen. Enligt stadgarna skall valberedningen bestå av tre personer, och just nu har vi endast två, varav en från Karlskrona och en från Ronneby kommun. Vi ser därför gärna att den tredje personen kommer från västra delen av Blekinge.

Om du själv känner för att göra en insats för Blekingekretsen, eller om du kan föreslå någon som du tror är lämplig, kontakta undertecknad på lars.moller@telia.com eller 0706-790188.

Lars Möller
ordförande

Så äntligen dags för lite drömmar om sommar ...

Spegling

Foto Yvonne Stenboff Nilsson

Eskadersegling

Segling med SXK i Grenadinerna

Exotisk eskadersegling till Karibiens pärlor. Under 14 dagar (15 februari-1 mars 2018) kommer bland annat Martinique, St Lucia, Tobago Cays och Mustique besökas. Läs mer på sxk.se Eskader...

Rolf Albinsson

"Jag kommer att bli jättenöjd. Även om jag råkar ut för en skada."

Anders, välkänd meteorolog, kund och en av våra 247 000 delägare.

HEL PLUS – DEN MEST OMFATTANDE FÖRSÄKRINGEN

- Fast försäkringsvärde
- Inga åldersavskrivningar för de flesta komponenter
- Ansvarförsäkring 33 miljoner kronor
- Rättskydd, - Allrisk, - Sjöesslötsans
- Alla tilläggsförsäkringar ingår

Vi på Svenska Sjö har bara en sak för ögonen. Att ständigt utveckla de bästa båtförsäkringarna och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb. Genom Svenska kryssarklubben är du ju delägare i Svenska Sjö och det ger dig direkta fördelar som mer omfattande villkor, resultatbonus för medlemmar och smidig skadereglering. Och här har vi nu blivit ännu lite bättre. Hela 9 av 10 är mycket nöjda med hur vi hanterar skadeärenden.

Så du kan lugnt gå in på www.svenskasjo.se och räkna ut din premie.

 Svenska Sjö
Båtförsäkring på mina villkor

Lösning korsord Nr 61 2017

S	N	O		U	S	T		E	S	T		
S		B		R		I		P		A		
O	L	B	L	A	D	K	Y	D	O	N	A	G
		Ä		L		A		L		K		G
A	S	K	A	L	O	P	S	Ö	K	A	R	E
L		L		U		E		B		R		
P	G	A	M	R	A	L	L	O	B	O	R	A
		N		A		L		L		D		R
O	L	D	U	K	R	Ä	N	G	A	D	D	E
D		E		L		G		G		A		
N	A	T	D	L	U	G	R	O	S	R	E	V
		R		Ä		A		L		E		A
		O	C	H		F	F	E		N	K	L

Båklandet i visan Båklandets vackra Maja betecknar en ö med en båk. Ursprungligen hade visans text från 1899 politisk innebörd. Den flagga som besjungs i visan syftar på ryska örlogsflaggor. När dikten tonsattes glömdes det politiska budskapet snabbt bort. Det är oklart om det är Russarö, Orregrund eller någon annan ö med båk. Även Bengtskär nämns som Båklandet.

Hällkar, vattenfyllda skrevor i berghällar, användes förr som vattenmagasin för regnvatten. T.ex. på Bengtskärs fyrplats, som saknade brunn, var hällkaren viktiga.

Gaffel är ett rundhult, bom, som bär upp ett gaffelsegels övre del. Mot masten stöder gaffeln med en klo.

Gaffeln har ett fall som löper till klön, klofallet, och ett som löper tillnocken, pikfallet.

Böldpest eller plastpest känns igen på att blåsorna innehåller en vätska med från lukt av ättiksyra. Upptäcker man sådana blåsor måste de åtgärdas för att förhindra ytterligare spridning. Fenomenet verkar vara kopplat till relativt nya båtar.

Orsaken kan bero på felaktig blandning av gelcoaten eller applicering under olämpliga förhållanden vilket leder till brister i härdningen som i sin tur leder till vatteninträngning.

I mitt fall uppstod några blåsor på skäddan efter något år. På hösten öppnade jag blåsorna, slipade med

god marginal till friskt material. På våren placerade jag en glödlampa intill så att plasten blev handvarm för att förbättra torkningen. Så fick det stå ett dygn. Groparna fylldes sedan med epoxi (Araldit) för att sedan målas över. Rätt eller fel men under mer än 30 år har inget problem uppstått.

Dykdalb är en bottenfast anordning för att förtöja eller bära av fartyg. Dykdalben består av en grupp

pålar sammansatt till en enhet. Vanligen snett nedslagna så att de upptill möts.

Namnet är från 1500-talet och tillskrivs uppfinnaren, den spanske fältherren och hertigen av Alba, Duc d'Albe. Anordningen anses ha använts första gången i floden Schelde under Spaniens belägring av Antwerpen 1584 – 1585. Dalbe är det holländska ordet för påle. Det finns även andra tankegångar kring ordets ursprung.

Hällkar på Utklippan

foto Anders Konow

***Det allra senaste om Blekingekretsen finner
Du på vår hemsida!***

På kryss med Blekingekretsen nr 62

Börja vid godtycklig siffra och följ pilarna.

1→		↓		→		↓		→	12	↓	
34↑				33					32		←
		2			7		11				
→			28			29		30			31↑
				6					13		
↑	27			26		25		24			23←
20→				21			10	22			↑
				5					14		
↑	19	3				18		9		17	←
						8				15	16
		→		4↑		→		↑		→	↑

Konstruktör Anders Konow

Sänd in lösningen senast den 1 april till SXX Blekingekretsen
 c/o Ingela Möller Orkestergatan 25, 371 49 Karlskrona, eller mejla
 ingmoller@telia.com

Namn .....

Gata .....

Postadress .....

1	Orera	19	Är grovhuggen
2	Får galärslav	20	Tillse
3	Serveras ofta på bricka	21	Lägga till vid
4	Underhållit	22	Hav och pelare
5	Rep och block	23	Spjälgolv
6	Fungerar inte vid rakning	24	Team
7	Boj koj och kaj	25	Stålwire
8	Utrangera	26	2:a världskrigets viktigaste bil för USA
9	I tändsticka	27	Ställa ifrån sig
10	Stävräcke	28	Livlig
11	Stad vid Mosel	29	Smidig
12	Din tid vid rodret	30	Kommer upp
13	Lägga barn	31	Skrapat
14	Pappersbåt?	32	Utför våldshandling
15	Kuvad	33	Eldfasta kärl
16	Sec	34	Praktfull dräkt
17	Verkligt		
18	Fåglar som dansar		

Har Du för många tampar att sköta - Wind Spirit har fler ..

Foto Bengt Nordé

BYSSAN

Efter julens övningar med alla fat som skall ut och in, tycker jag det känns skönt där allt finns på samma fat, ok det blir ett fat till om man vill ha salladen, men det är ändå mindre än under julhelgen.

Potatisvåfflorna hade jag glömt av tills jag städade skåpen inför jul, våffeljärnet är ju användbart till mycket. Återkommer...

Laxpudding

- 600 gr kokt kall potatis
- 1 stor gul lök
- 4 ägg
- 2 dl mjölk
- 1 dl grädde
- 1 dl vatten
- ½ tsk salt
- ½ tsk svartpeppar
- 300 gr kallrökt eller gravad lax i skivor
- 1 kruka dill
- 25 gr smör

Ugn 200 gr

Skiva lök och potatis. Blanda ägg, vätska, salt och peppar till en äggstanning.

Varva potatis, lax och dill i en smord form och håll på äggstanningen.

Hyvla smöret över pajen. Sätt in i mitt ugnen i ca 40 min eller tills äggstanningen stelnat.

Grönkålssallad

- 200 gr grönkålsblad
- 1 msk olivolja
- 1 msk pressad citron
- 1 tsk flingsalt
- ½ tunt skuren rödlök

Blanda olja, citron och salt och krama (lätt) grönkålsbladen med blandningen. Blanda sedan med den skivade rödlöken

Potatisvåfflor (ca 10 st)

- 200 gr kokt kall potatis
- 150 gr smält smör
- 2 dl mjölk
- 2 dl vatten
- 2 dl vetemjöl
- 1 ägg
- 1 tsk bakpulver
- 1 tsk salt
- 1 krm svartpeppar

Riv potatisen grovt. Vispa ihop mjölk, vatten, mjöl, ägg och salt till en slät smet, rör i smöret och tillsätt den rivna potatisen.

Grädda i smort våffeljärn tills de får fin färg.

Toppa gärna med rom, lax, crème fraiche och finskuren rödlök.

Knaperstekt bacon och lingon är heller inte fel.

*Smaklig måltid
Ingela*

Våra funktionärer

Styrelse

Ordförande	Lars Möller 0706-790188	lars.moller@telia.com
Vice ordf.	Peter Borenberg 0455-691 062	peter@borenberg.se
Kassör	Rolf Albinsson 0456-13969	albinsson.45@gmail.com
Sekreterare	Åke Bohlin 0709-621404	windseglare@gmail.com

Ledamöter	Ingela Möller 0455-27088	ingmoller@telia.com
	Pär Aronzon 0708-114173	zatasail@gmail.com
	Lennart Persson 072-7225012	lennart.f.persson@hotmail.com

Suppleanter	Jaan Karsna 076-0290350	karsna.jaan@gmail.com
	PW Anderson 0708-334339	cikoria43@gmail.com

Kommittéer

Båtteknik	Lars Möller 0706- 790 188 (ansv), Per Carlsson, Jan Pettersson, Staffan Österling, Jaan Karsna, Bengt Nordé	
Eskader	Rolf Albinsson 0456-13969	
Hamn & farled	Peter Borenberg 0455-691062 (ansv), Mårten Dunér, Lars Karlsson, Lars Sjöstedt, Jonas Thörngren, Håkan Bergström, Tommy Carlsson, Lars Möller	
Information	Ingela Möller 0455-27088, Lennart Persson	
Webbansvarig	Lennart Persson 072-7225012	
Miljö	Jaan Karsna 076-0290350	
Qvinna ombord	Vakant	
Utklippan	Pär Aronzon 0708-114 173	
24-timmars	Lars Möller 0706-790 188	
Svenska Sjö	Pär Aronzon 0708-114 173	

Revisorer	Anita Pettersson 0457-31491,	Stig Ljung 0455-23856
	Per Carlsson (suppl) 0455-49331	

Valberedning

Jörgen Sökjer-Petersen 0455-264 90	jorgen.sokjer-petersen@telia.com
Mårten Dunér 0454 605 04	marten.duner@telia.com

B

Porto
betalt

Dansk väderprognos

Foto Bengt Nordé

Avsändare:
SXX Blekingekretsen c/o Möller
Orkestergatan 25 371 49 Karlskrona